

Naročnina listu: =
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . " 5—
 Četrť leta . . . " 250
 Mesečno . . . " 1—
Zunaj Avstrije: =
 Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev od 6redne petivrstice: pri večkratnih oznanilih velik . . . . . popust . . . . .

„Straža“ izhaja v ponedeljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
 Morozška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Bratje „Orli“.

Dne 26. julija vsi v Trbovlje k blagoslovljenju nove orlovske zastave bratskega odseka v Trbovljah!

V nobenem kraju ni krščanska organizacija v tako vročem boju za obstanek, kakor ravno v Trbovljah. Zato bi bila dolžnost orlovske organizacije, da se manifestira v najčastnejšem številu od vseh krajev slovenske zemlje.

Vabijo se gospodje poslanci, da kot govorniki proslavijo slovesnost mladeniške organizacije, da se skupno navdušujemo za sveto stvar, in vse ljube goste, pred vsem cenjene dame v narodnih nošah, da se skupno mogočno povzdigne katoliška ideja v Trbovljah.

S p o r e d :

1. Ob 9. uri dopoldne sprejem gostov na kolodvoru.
2. Pozdrav društev na trgu pred cerkvijo.
3. Blagoslovljenje nove zastave in sv. maša na prostem s cerkvenim govorom.
4. Slavnostno zborovanje.
5. Manifestacijski obhod.
6. Kosilo po določenih gostilnah.
7. Popoldne ob 3/3. uri večernice.
8. Ob 3. uri javna telovadba.
9. Ljudska veselica s srečolovom.

Vsa društva z zastavami!

Vse kar krščansko čuti v Trbovlje!

V sedanjih resnih časih je nam skupno delo najbolj potrebno, kar se naj ravno ta dan posebno pokaže.

Pred vojsko stojimo.

Vkljub vsemu tajanju od oficijelne srbske strani je vendar resnica, da Srbija mobilizira. Vesti, ki prihajajo iz Bosne od vojaških krogov, so tako prepričevalne, da ne dopuščajo nobenega dvoma. Danes nam sporoča brzovjav, da je Črnagora odredila mobilizacijo. In ker Italija vedno preži za našim hrbtom na nas, kadarkoli se nahajamo v težkem položaju, za to prihajajo tudi z matematično točnostjo poročila, da se italijansko vojaštvo zbira. Vse borze so postale nemirne, osobito naša dunajska.

PODLISTEK.

Ančika.

(Črtica iz življenja; spisala Marica Topolnikova.)

Voz drči z nepopisljivo naglostjo proti kolodvoru. Voznik sedi spredaj malomarno, njegovo oko se ne ozira po okolici; pozna se mu, da so mu ti krogi znani, da mu je ta pot, ta vožnja navadna, vsakdanja.

Vozil je mlado, črno oblečeno dekle, ki ga je najela, kakor ga najamejo drugi. Samo prosila je le lepše in ljubeznivejše, naj ji stori to uslugo.

Zelo se ji muči, priti mora pravočasno na kolodvor, k vlakcu, ki jo bo pripeljal na zaželjeni kraj.

Peljala sta se molče, le tu in tam je Milica zaprosila, naj še hitreje požene konje, da bo mu že še poplačala trud. Res, zopet je švignil po konjih, bežali so, da je jesensko blato škropilo kar na vse strani.

Bilo je pred enim letom. Takrat je umrla vdova Rožičeva ter zapustila pet zdravih, čvrstih otrok, majhno hišico z vrtom, pa nič premoženja. Mož ji je umrl že pred leti, ponesrečil se je pri delu v gozdu. Za njegovo zdravljenje je šlo precejšnje število težko prisluženih novcev, a vse brez vspeha — umrl je. Kar je še preostalo, porabila je sama v svoji dolgi bolezni; in tako ni zapustila ničesar.

Tako so ostali otroci sami na svetu. Mlajše tri fante so vzeli sorodniki, da bodo imeli iz njih pastirje in hlance, starejši dekleti, Milica in Ančika, sta se pa odločili, da gresta služiti k tujim ljudem.

Milica je dobila hitro službo pri domačem gospodu nadučitelju, Ančika si je pa želela v svet. In zastonj so bile sestrične prošnje, naj ostane v domačem kraju, kjer lahko prideta večkrat skupaj; hrepenela je po velikem, daljnem svetu.

Po posredovanju neke znanke je dobila hitro službo v daljnem mestu.

Zakaj to vznemirjenje? Preiskava v Bosni radi umora prestolonaslednika in njegove soproge se bliža svojemu koncu. Rezultat te preiskave bo baje tak, da ima Srbija v polni meri povod, biti nervozna in pripravljena. Osem zarotnikov je bilo pripravljenih, da na vsak način in pod vsako okolnostjo umorijo prestolonaslednika. Po celi deželi je bilo vse za ustajo pripravljeno. Le nepričakovano odločen nastop Hrvatov in mohamedanov je rešil situacijo. Vsi zarotniki so bili v zvezi s srbskimi oficijelnimi osebami. Tudi niti za organizacijo ustaje vodijo v Belgrad. Cela Bosna in Hercegovina sta bili podminirani. Sleherna srbska koča je bila pripravljena. Saj so agenti delali na tistem ne od aneksije sem, od leta 1908. Kako drzna je bila; zadnji čas že vsa organizacija, nam dokazuje dejstvo, da so srbski popi že javno in glasno pri svojih bogoslužnih opravilih molili za srbskega kralja Petra.

Ko bo preiskava v Sarajevu do zadnje pičice gotova — in to bo baje še ta teden — in sokrivda srbskih oficijelnih oseb dokazana, bo naše zunanje ministrstvo stavilo v Belgradu primerne predloge. Avstrija bo zahtevala zadoščenje, ob enem pa tudi čisto striktno garancije, da Srbija opusti svojo velesrbsko agitacijo v naši državi. Od leta 1908 živimo v vednem vznemirjenju, ker proti srbski meji nismo zavarovani pred presenečenji. Celo narodno gospodarstvo trpi vsled tega neizmerno, in Avstrija je odločena, storiti enkrat za vselej konec tem neznosnim razmeram. Avstrija ne želi Srbiji nič hudega, ampak mir hoče imeti tudi od strani Srbov. Vse boče odvisno od tega, kako bo Srbija odgovorila na naše predloge in zahteve.

Srbska javnost spremlja vesti o napetem razmerju med nami in Srbijo z zasmehovanjem. Listi in ministri v svojih govorih so naravnost izzivalni. Ministrski predsednik Pašić se je drznil celo v pogovoru s tujimi časnikarji dokazovati opravičenost ne samo velesrbske agitacije, ampak tudi velesrbskih aspiracij.

Brezdvomno se nahajamo v zelo kritičnih trenutkih.

Südmarkino delo.

Südmarka je izdala svoje letno poročilo. Iz njega razvidimo sledeče: Dne 31. grudnia 1913 štela je 1017 krajevnih skupin z 87.857 člani. Razdeljena je v 58 okrožij, izmed katerih je 23 na Nižjem-Avstrijskem, 14 na Štajerskem, 9 na Gornje-Avstrijskem,

Še enkrat sta šle na grob očetov, še enkrat skupno obiskali grob materin ter poklekli na zemljo, pod katero počivajo najdražja bitja. Na tej zemlji kleče sta prošili blagoslova staršev, katerih tele sa so sicer črvm v jed, a duša živi in ju blagoslavlja iz nebes, ko sta na razpotju življenja.

Enkrat, samo enkrat še morata skupno pogledati v koč, kjer jima je tekla zibelka, kjer sta zagledali luč sveta.

Poslovlili sta se od vsake stvarice, od vsakega koticika v hiši, saj ga ni bilo prostora, kateri bi ne hranil za nju nešteto lepih spominov na prehitro minule, srečne dni . . .

„Pojdive še na vrt, k mojim lepim rožicam, katere sem sadila in negovala s tako vstrajnostjo“, še pravi starejša Milica.

Hodili sta med grečicami molče, govoriti nista mogli, govorilo je srce, govorila žalostna duša.

„To je bil naš dom in naš svet do sedaj“, pravi po dolgem molku zopet Milica. „Tukaj je bila naša domovina tako dolgo, dokler smo imeli očeta in mamico, stebra, na katerega smo se opirali. Ta stebra se je porušil z dnem, ko smo pokopali mater tam na pokopališču, za cerkvijo. Sedaj pa treba iti v svet, v življenje . . . Vse te cvetlice, moje ljubljene, bom izkopala ter vsadila na grobove staršev, še predno stopim v službo. Naj tam rastejo in cvetejo, naj krasijo in senčijo zemljo, katera krije ljubljena bitja. Poglej, draga sestrice, tukaj imam pa Ančike. To so lepe rožice, imajo tako milo-rudeče cvetje, da srce poskakuje veselja pri pogledu na nje. Imajo pa tudi tvoje ime, Ančika, zato ti najlepšo izmed vseh izrujem in dam za spomin, ko me zapuščas. Naj te spremlja v tujino, naj te spominja na domača rojstna tla, naj te spominja tudi tvoje sestrice, ki te s tužnim sreem odslavlja . . .“

„Hvala ti, draga Milica, za prelepe rože mojega imena! Z veseljem jo vzamem in z zemljo vred ponesem seboj, da z menoj vred živi kjerkoli bom, in raste, vsajena v domačo zemljo . . .“

kem, po 3 na Koroškem, Solnograškem in Tirolskem, 2 na Kranjskem in 1 na Predarelskem. Število ustanovnikov se krči. Leta 1913 se jih je oglasilo le 217 napram 219 prejšnjega leta in 283 leta 1911. Društvo ima sedaj 2575 ustanovnikov.

Največ krajevnih skupin je na Nižjem-Avstrijskem in sicer brez Dunaja 326; na Štajerskem 227, na Gornjem-Avstrijskem 128, na Koroškem 107, na Dunaju 78, na Solnograškem 40, na Tirolskem 37, na Kranjskem 29, na Predarelskem 17, na Primorskem 8 in drugje 23.

Kar se tiče članov, jih je bilo največ na Štajerskem in sicer 20.960; potem slede: Nižje-Avstrijsko brez Dunaja z 19.114, Dunaj z 13.444, Gornje-Avstrijsko z 9580, Koroško z 9153, Tirolsko z 5017, Solnograško z 3548, Predarelsko z 2369, Kranjsko z 1637, Primorsko z 1443 in druge dežele z 1592 udi.

Ne posebno ugodno je finančno poročilo: Premoženje znaša 1.402.082 K 51 v. Svota vseh dohodkov znaša 595.419 K 36 v, proti 566.104 K 75 v leta 1912, k čemur je največ prispela loterija z dobičkom 45.956 K 50 v. Vkljub veliki štedljivosti so izdatki narasli, in sicer od 561.085 K 84 v na 606.260 K 85 v. Značilno je, da je temu vzrok, kakor trdi poročilo, „Bodenschutz“ in „Stellenvermittlung.“ Primanjkljaja ima torej društvo 10.841 K 49 v.

Poročilo pravi dalje, da bo zamogla kmalu že stopiti v življenje takozvana nemško-avstrijska „Bodenbank.“ Akcijski kapital znaša 2.000.000 kron s 5000 deleži po 400 K. Nje namen bo pred vsem „Erhaltung und Förderung des deutschen Grund- und Gebäudebesitzes.“ Kaj to pomeni za Slovence, dobro vemo!

Nato sledi poročilo o oskrbi, ali prav za prav o potujčevanju sirot-otrok. Tako „oskrbuje“ Südmarka pri Sv. Jerneju pri Muti 9 dečkov, v Razvanjih na Pohorju 4 deklice in v Stribovcih pri Mariboru 3 deklice. Za mariborsko nemško dijaško kuhinjo je izdala 2535.74 K. Slovenski tečaj, ki ga je priredila mariborska krajevna njena skupina, je obiskovalo 28 učencev. V nemški otroški vrtec v Studencih je zahajalo 73 otrok

Konstatiramo, da v kljub agitacijskemu jadikovanju ni nehala nemška darežljivost; narasle pa so zlobne ponemčevalne nakane Südmarkine. Zastavimo ji pot in ji s tem, da darujemo na altar Slovenske Straže velikodušno svoj obol, zajezimo ponemčevalni naval!

Tako je bilo pred enim letom . . .

Voz se je ustavil blizu kolodvora. Milica je prisrčno zahvalila voznika, plačala mu ter odšla počasnih korakov.

Bil je Vseh svetnikov dan!

Predpoldne je hitela z delom, rahljala zemljo in okopavala cvetlice na grobovih staršev. Popoldne se je pa mora peljati v daljno mesto k pogrebu ljube sestrice Ančike . . .

Včeraj je dobila pismo, v katerem ji naznanja, da je nevarno bolna in da bo umrla. Piše, kako jo boli to, ker je tako daleč od domovine, v tujini, koder bo morala počivati med tujimi ljudmi, kateri bodo položili njeno telo v tujo zemljo.

Vendar, piše med drugim, imam še rožico Ančiko, katere je vsajena v domačo zemljo, katero si mi podarila ti ob slovesu. Pridi tudi sedaj, ko dobiš poročilo, da me ni več med živimi, pridi in vsadi to ljubljeno na mojo gomilo . . .

Skoraj bo Vseh svetnikov dan, piše dalje, to je tisti dan, ko kinčajo ljudje grobove svojih dragih, se jih spominjajo in molijo za nje. Jaz ne morem več v domači kraj, slab mestni zrak in naporno delo je povzročilo mojo bolezen in bližajočo se smrt. Zato pojdi sama na grobove nepozabljivih staršev, ter jih okraši, da ne bodo zapuščeni! Pojdi z malimi bratci in pomolite za njih duše. Jaz bom pa tukaj molila, ali se pa že najbrž veselila v nebesih pri njih . . .

Ni čuda potem, da so bežali konji s tako naglostjo, ni čuda, da je Milica tako prosila voznika, naj hiti, saj je Vseh svetnikov dan, ko je imela še veliko opraviti na domačih grobovih. In sedaj še se mora peljati k pogrebu sestrice v mesto, ker je dobila brzovjav, strašno vest nagle, prerane njene — smrti. Peljati se mora tudi zato, da izpolni njeno zadnjo željo, da ji vsadi Ančiko, rožico njenega imena, ki je vsajena v domači zemlji, na njeno gomilo . . .

Dobava elektrike za Maribor in okolico.

Dne 15. t. m. je imel mariborski občinski svet sejo, v kateri je bila odobrena in sprejeta pogodba, ki jo je sklenila mariborska mestna občina s štajersko (falsko) družbo za elektriko. Glasom te pogodbe bo dobival Maribor in okolica električno moč za električno razsvetljavo in obrat v tovarnah od elektrarne v Fali, kakor hitro bo poslednja dogotovljena, kar se bo zgodilo spomladi leta 1916. Ker pa baje namerava mariborska mestna občina sama zgraditi lastno elektrarno pri Felberjevem otoku nad Mariborom, je v pogodbi določeno, da je zgornja pogodba le interimistična. Mariborska občina bo sama določevala ceno električnega toka za mesto in — okoliške (!!) občine kot za Studence, Radvanje, Razvanje, Tezno, Pobrežje, Cvetkovec, Lajteršperg, Karčevino, Rošpah in St. Peter, pri čemur je izračunala, da ji bo to vrglo vsako leto 60.000 K čistega dobička. Namesto, da bi se mariborska mestna občina sama podvzela ter zgradila lastno elektrarno pri Felberjevem otoku ter na ta način preskrbela mestu in raznim obratom v mestu ceneno električno moč, se je spustila v pogodbo s štajersko elektrarno, od katere bo dobivala drago električno moč. Vrh tega še pa hoče pri tem sama napraviti vsako leto 60.000 K čistega dobička! Iz tega je že sedaj jasno, da bo električna, ki jo bo oddajala mestna občina, zelo draga, za manjše obrate pa sploh vsled visoke cene — nedosegljiva. S to pogodbo so zopet pokazali naši mestni očetje, da niso sposobni za kako samostojno in velikopotezno podjetje, temveč to raje prepuščajo tujim podjetnikom. Pokazali so pa tudi, kako malo se brigajo za interese mesta, raznih obratov in tovarn v mestu. A kako pridejo okoliške občine do tega, da so navezane pri dobavi elektrike na mesto Maribor, o tem bo treba imenovanim občinam govoriti prav odločno! Z omenjeno pogodbo so vezane na milost in nemilost mesta Maribora!

Naše prireditve.

Sv. Jurij ob južni želi.

Podružnica Slovenske Straže je imela včeraj po rani sv. maši redni občini zbor, katerega je vodil g. Fr. Žličar. Udeležba je bila zelo velika. Ko sta tajnik in blagajnik podala svoji poročili, je poslanec dr. Korošec govoril med splošno pozornostjo slavnostni govor. Koncem se je volil nov odbor in se izvršilo vpisovanje novih udov.

Hajdin.

Več sto Slovencev in Slovenk se je zbralo včeraj, dne 19. julija, po rani sv. maši v lepi dvorani Društvenega doma, ki je bila okinčana s cesarjevo podobo. Poslanec Brenčič nam je poročal o svojem delovanju in vspehih svojih tovarišev. Deželni poslanec Ozmeč je govoril o nesrečnem umoru in veliki izgubi, ki je s smrtjo Franca Ferdinanda zadela nas Slovence in katoličane. Rosnih oči so bili zborovalci, ko je govornik slikal, kako blagega srca sta bila umorjenca in kako lepo je bilo njuno življenje. Ob koncu smo zaklicali trikratni „Slava“ spominu obeh pokojnih. Shodu je predsedoval župan g. Srdinšek. Poslanec S. K. Z. se je izreklo popolno zaupanje.

Cirkovec.

Kmetijska zadruga v Račah, edina skladiščna zadruga na Štajerskem, je priredila v nedeljo, dne 19. t. m., pri nas gospodarsko zborovanje, katero je bilo zelo dobro obiskano. Udeležili so se zborovanja najuglednejši posestniki iz cele župnije. Prvi je predaval g. nadrevizor Vladimir Pušenjak, kateri je obširno pojasnil agrarne krize zadnjih let, njih vzroke in določevanje cen kmetijskim pridelkom in razpravljal o zadružni prodaji kmetijskih pridelkov. Načelnik Kmetijske zadruge v Račah, g. državni in deželni poslanec Pišek je govoril o stanju zadruge, njenih načrtih in pozival navzoče, da naj v obilni meri pristopajo k zadruzi, katere bo lahko tem boljše delovala, čim več kmetovji bo pri nji včlanjenih. Po predavanju so zborovalci stavili na g. poslanca razna vprašanja glede gospodarske organizacije, — kakor tudi glede davčne prakse, na katero im je dal g. poslanec točna pojasnila. Shod je trajal nad dve uri in so vsi udeleženci bili s potekom shoda zelo zadovoljni.

St. Lovrenc na Dravskem polju.

Včeraj, dne 19. julija, se je vršil tukaj shod Jugoslovanske Strokovne Zveze. Govorili so: kapl. Sagaj, urednik Žebot, delavski tajnik Zajc in delavec Bezjak iz Cirkovec. K Jugoslovanski Strokovni Zvezi je pristopilo več članov.

Sv. Magdalena.

Naša podružnica Slovenske Straže je imela včeraj, dne 15. t. m., svoje običajno mesečno zborovanje. Č. g. kaplan Žolgar nam je naslikal nepozabnega rajnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda kot vzor-katoličana, podučil nas o velikosrbski ideji in povdarjal, da bo slej kot prej cilj poštenih Slovencev in Hrvatov ujedinjenje obeh narodov bod avstrijskim žezlom. Pred govorom, kakor tudi po govoru smo zapeli par mičnih narodnih pesmic. Bilo nas je navzočih nenavadno lepo število.

Politični pregled.

Državni zbor.

Gališki deželni zbor je razpuščen in Galicija stoji pred novimi volitvami. Vlada pa baje ne namerava neposredno po volitvah sklicati gališkega deželnega zbora, ampak dela na to, da se zbere še med volitvami v Galiciji k zasedanju državnih zborov, to pa tudi le tedaj, ko bodo končane volitve v volilnih okrajih, ki zahtevajo večjo agitacijo. Poslanska zbornica se bo torej sešla, kakor sedaj vse kaže, dne 27. vinotoka.

Istrski dež. zbor.

Deželni zbor istrski se sestane na zasedanje dne 15. septembra t. l. Hrvatsko-slovenski poslanci, ki mu pripadajo, so na svoji klubovi seji v Trstu, dne 15. t. m. sklenili, energično zahtevati brezpogojno izvedenje enakopravnosti slovenskega jezika, kakor v deželnem zboru, tako tudi v poslovanju deželnega odbora. Preglavice bo delala seveda laška večina. Toda združenim Hrvatom in Slovencem se ni bati; kajti močni so že dovolj, da preprečijo delovanje istrskega deželnega zbora, ki bi kratil pravice slovenskega in hrvatskega naroda.

Napetost med Srbijo in Avstrijo.

Razna uradna poročila priobčujejo izvajanja angleških listov o albanskem vprašanju, o balkanskem vprašanju sploh, posebno pa o sedanjih političnih situaciji z ozirom na odnose med Avstrijo in Srbijo. Posebno veliko pozornost posvečajo ti glasovi politični napetosti med Avstrijo in Srbijo, katero je povzročil nesrečni sarajevski atentat, kateremu je podlegel avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand s svojo soprogo. Angleški listi naglašajo v bistvu sledeče:

Albansko vprašanje in vprašanje srbsko-avstrijskih odnosov sta v sedanjem trenutku za enkrat popolnoma ločeni vprašanja. Toda končno so vsa balkanska vprašanja eno veliko vprašanje, ki pa se ne da rešiti z enim mahom. Neverjetno pa ni in je popolnoma umljivo, da bo sedanjí albanski virvar, ki grozi postati vedno hujši, ki zavzema vedno večje dimenzije in ki vedno bolj pritiska na vse sosedne, in zainteresirane države, še bolj kompliciral vprašanje srbsko-avstrijskih medsebojnih odnosov. Albansko vprašanje je v tem oziru silno zapeljivo. Gotovo je, da Srbija, kljub temu, da se je za enkrat uklonila, še vedno ni pokopala za vedno želje in pa stremljenja, da si odpre vrata na Jadransko morje. To je prav gotovo. Kar se tiče govora ogrskega ministrskega predsednika grofa Tisze v ogrski zbornici po sarajevskih hudodelstvih, se mora pripoznati, da ima Avstrija popolnoma tehtne vzroke za pojasnitev in ureditev odnosov s Srbijo. V avstrijski monarhiji je zavladovalo po sarajevskih dogodkih silno ogorčenje. Daleč po monarhiji je razširjeno pričanje, da ima protiaustrijska zarota, katere žrtev je postal prestolonaslednik Franc Ferdinand, svoj izvor v Srbiji. Srbski listi, ki so to zavračali v ostrih napadih, niso položaja prav nič izboljšali. V nekaterih krogih in to v precej obširnih krogih, je močno razširjeno mnenje, ki prevladuje vsa tozadevna prerokanja in ki trdi, da se poskuša pripravljati srbsko prebivalstvo v Avstriji za odpad in odločitev od Avstro-Ogrske. V takih razmerah se pač ne more pričakovati, da bi ostala vlada indiferentna. Dober svet za Srbijo je ta, da naj si jasno predoči opravljeno skrb svoje mogočne sosedne in naj stori vse, da razprši to skrb svoje sosedne in to ne da bi čakala na kak pritisk, ki bi znal glasom besedi grofa Tisze imeti za posledico vojne zapletljaj. Sicer pa ne nudi tak razpor med veliko in malo silo še prav nobene take nevarnosti, če se vzdrži velika in mogočnejša sila previsokih ukrepov, ki želijo ponos in čast njenega manjšega in stabejega sosedja. Angleški glasovi izrekajo upanje in so tudi prepričani, da se bo to zgodilo, posebno v kolikor se tiče Avstro-Ogrske, toda manjši narodi balkanski pa računajo vedno na rivaliteto svojih mogočnejših sosedov, pri čemer pa naj bi si vzeli za zgled skušnjaje, ki so jih doživeli za časa balkanskih vojn in ki naj bi jih dovedle do primerne breznosti. Velesile so bile takrat ves čas popolnoma odločne in edine v tem, da se izognejo vsakim zapletljajem. Upamo, da se bo posrečilo s skupnim delom in trudom vseh merodajnih faktorjev lokalizirati to težkočo in da ne bo prišla žalostna ultima ratio, kakor je rekel grof Tisza, niti do resnega razgovora.

Anarhija v Albaniji.

Položaj v Albaniji se dan za dnevom bolj ostri. Oficijozna italijanska „Agenzia Stefani“ že poroča, da se nahajajo med Epiroti, ki so vdrli v Južno Albanijo, grške čete s 4000 možmi. Umevno je, če je potemtakem javno mnenje v Italiji vedno bolj in bolj za oborožen korak v južni Albaniji. Grki taje vse. Atenski listi priobčujejo komunike avtonomne epirske vlade, kjer se trdi, da ni res, da bi se grška vlada udeleževala akcije v Epiru; pomnožile da so se samo „avtonomne čete“, ki so začetkom boja šteje 12.000 mož, s „prostovoljci“, ki so prišli od vseh strani.

Od albanske strani se čuje, da predlaga Izmail Kemal kot najboljšo sredstvo za pacifikacijo Albanije, vpeljavo kantonalnega sistema. Po njegovem načrtu bi se Albanija razdelila v štiri kantone: ka-

toliški kanton v severni Albaniji do reke Mat, mohamedanski kanton od Mata do Škumbija, kanton mohamedanskih Turkov in ortodoksnih Epirotov. A oleg tega pa ostane še vedno nerešeno vprašanje kneza in vprašanje, kako se naj uporablja eksekutivna moč države brez vsake mednarodne pomoči.

Pričakovati je, da se v najkrajšem času položaj razjasni. Angleški in ruski poslanik mednarodne kontrolne komisije, francoski in italijanski poslanik baron Aliotti so dobili od insurgentov pisma, ki se vabijo, da se udeležijo pogajanj, ki naj bi obrabnila vsako krvoprelitje. Značilno je pri tem, da mohamedanski vstaši niso poslali takih povabil niti avstrijskemu in niti nemškemu poslaniku. Oni, ki so došli povabila, pa so izjavili takoj knezu, da se sami ne udeležijo pogajanj, ako ne bodo zastopani — vsi zastopniki ustanoviteljev Albanije, torej tudi avstrijski in nemški poslanik. Knez je obljubil, da bo to naznanil vstašem, ki bodo najbrže pustili v svojo sredo tudi še manjkajoča zastopnika evropskih velevlasti.

Kar se tiče Valone, o kateri smo poročali, da je malo pred padcem, poroča važnja „Albanska korespondenca“ sledeče: Epiroti so sklenili, da svoje vprašanje proti Valoni ne nadaljujejo, ampak da se umaknejo na epirotsko mejo. Ta sklep se je začel izvrševati.

Raznoterosti.

Slovensko društvo v Mariboru ima svoj občini zbor v četrtek, dne 23. julija 1914, ob 5. uri popoldne, v prostorih Zadrúžne Zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna).

† Deželnosodni svetnik Filip Kernek. V soboto, dne 18. julija t. l., je nagloma na srčni kapi umrl g. Filip Kernek, c. kr. deželnosodni svetnik pri mariborski okrožni sodnji. V nedeljo zjutraj so ga našli v njegovi sobi na kanapeju mrtvega. Pokojnik je bil blag človek in v slovenskih mariborskih krogih zelo priljubljen. Kakor vsak slovenski sodnik, je tudi pokojnik čutil na sebi bridko Pitreichov sistem in to je bilo, kar ga je posebno sedaj v starejši dobi neizmerno bolelo. Pogreb se vrši v torek, dne 21. t. m., ob 1/3. uri, na cerkvenem poberškem pokopališču. Pokoj njegovi duši!

Nevarno je obolel žetalski župnik in kn.-šk. duhovni svečevalec č. g. Anton Merkuš. Priporoča se v molitev!

Zadrski nadškof umrl. Dne 15. t. m. je umrl v Peri pri Carigradu bivši zadrski nadškof, mil. g. Mate Dvornik. Bil je na potovanju na vshod, kjer je že obiskal Belgrad in Sofijo. Komaj je prišel pa v Carigrad, ga je že doletela kruta smrt. Bil je na glasu kot velik rodoljub in goreč duhovnik. Leta 1908 je bil v pokojen in je najrajše bival na Sušaku pri Reki. Njegovo truplo bodo prepeljali na Sušak, kjer bo pokopano.

Industrijalec Puch. V Zagrebu je nagloma umrl graški veleindustrijalec za kolesa, avtomobile itd. g. Puch. Ranji je bil rodod Slovenec iz Sv. Lovrenca v Slov. gor.

Na komando pastórija Mahnerta. V četrtekovi številki se zadirja „Marburgerca“ v nemške občinske odbornike trga Konjice, češ, da nameravajo imenovati škofa dr. Napotnika za častnega občana tržke občine, kar bi bilo po njenem mnenju „eine nationale Geschlechtslosigkeit“ ter velika nevarnost za obstoj nemštva v Konjicah. Iz golega sovraštva do katoliškega škofa opsuje to protestantsko glasilo pod krinko narodnosti ob vsaki priliki našega vladiko in napada one Nemce, ki se nočejo izneveriti katoliški veri.

„Stajerc“ in vedeževalske karte. „Stajerc“ ponuja v svojem inseratnem delu prav pridno neke vedeževalske karte iz Pariza, ki so jih baje sestavile največje vedeževalke celega sveta s skrivnostnim ključem vred za razrešitev vsakršnega skrivnostnega vprašanja. Prav nič se ni čuditi, če ponuja „Stajerc“ svojim čitateljem in naročnikom poleg — smrdljivega šnopsa še tudi vedeževalske karte, ker dobro ve, da je spravil s svojim šnopsom na stotine ljudi na beraško palico in tem zapeljanim ljudem je vendar potrebno preskrbeti z vedeževalskimi kartami novega upanja za boljšo bodočnost. Takih naročnikov pa, ki še verjamejo v vedeževalske karte, pa privoščimo „Stajercu“ prav iz srca!

Cerkev in narodnost. V Breznu ob Dravi so se lavantinskemu vladiki najspoštliveje poklonili ob sv. birmi na Kresni dan t. l. med duhovstvom tudi zastopniki sekovske in krške škofije. V srce in do solz so bili ganjeni nad apostolsko gorečnostjo in ljudo-milo skrbnostjo višjega nadpastirja v ljubezni do priprostega, zatiranega ljudstva v cerkvi in v zasebnem občevanju. Svoja čutila so očitno razodeli in — duhovnom kakor ljudstvu — čestitali na sreči domačega, rodnega cerkvenega dostojanstvenika. „Mi bolj čutimo, česa nimamo, kakor vi veste, kaj imate“, je bila njih sodba. Naj bi poslej koroški bratje dobili, česar nimajo, mi pa srečno ohranili, kar že imamo. Narodu se najlažje izneveri, kdor ne ljubi Cerkev. Cerkev najlažje izgubi oni, ki zataji svoj rod!

Češki delavci ne najdejo dela v Nemčiji. „Lidove Novine“ poročajo, da se je odpravilo več čeških tovarniških delavcev iz Olomuca in okolice na Nemško na delo. Ko so dotični tovarnarji posneli iz dokumentov, da so to Čehi, so jim naznanili, da jim

oblastni prepuvedujejo, sprejemati delavce češke narodnosti v službo. Taki so Nemci!

Premogovniki v Velenju in Zabuškoveh podržavljeni. Ni še dolgo, kar so bili premogovniki dedičev Danijela pl. Lappa v Velenju in Zabuškoveh z vsemi realitetami in premoženji vred dani državi na ponudbo. Ministrstvo za javna dela, ki si že več let sem prizadeva, da bi za cinkarno v Celju, za Idrijo in Rajbelj pridobilo kak premogovnik, je dalo strokovno preiskati imenovana premogovnika. Rezultat je bil, da je ministrstvo sklenilo, da oba dva kupi država, kar se je že zgodilo s 1. jul. t. l.

Dobrsne toplíce. Glavna sezona je tu; a le škoda, da ni veliko gostov. Menda je vreme krivo in pa velika draginja. Izvanredno veliko je letos slovenskih gostov iz Hrvaškega in Srbije.

Nove važne poštne določbe med Avstrijo in Bolgarijo. Med avstrijsko in bolgarsko pošto upravo se je sklenila nova važna določba, ki bo že s 1. avgustom v veljavi. Najvažnejše točke te določbe so naslednja: znižanja poštne pristojbine: Pristojbina za pisma iz Avstrije v Bolgarijo je določena z 10 v za vsakih 20 gramov (dosedaj 25 v), za pisma iz Bolgarije v Avstrijo s 15 stotinki za vsakih 15 gramov. Za dopisnice v Bolgarijo velja ravno isti tarif, kakor v Avstriji in sicer 5 vin. Za tiskovine, vzorce itd. je določeno 5 vin. za vsakih 100 gramov (dosedaj za vsakih 50 gramov). Za poštne zaboje v Bolgarijo se je znižala pristojbina od 1,75 K na K 1,50. Poštne nakaznice in poštna povzjetja so dovoljena do 1000 K. Glede brzjava med Avstrijo in Bolgarijo pa tožadevna pogajanja še niso končana.

Se nekaj o cesarju Viljemu. Cesar Viljem se je izjavil, da strastno sovraži katoliško vero. Dostaviti je treba, da on ne samo da ni prijatelj katolčanov, ampak da tudi sploh nobeden kristjan ni, — kajti znano je, da so od časov Friderika II. vsi nemški vladarji člani frimasonске organizacije in se morajo kot taki odpovedati krščanski veri. Vsakega pruskega princa takoj, ko doraste otročjim letom, zapišejo v frimasonsko ložo. Sicer ima pa Viljem, kakor razni drugi germanski vladarji, ki vsak trenutek menjajo vero (na primer: rumunski, grški, bolgarski kralj itd.) jako široko versko vest. Na Saladinovem grobu se je proglasil nekoč za poglavarja in branitelja mohamedanske vere. V resnici pa ni niti kristjan, niti mohamedanec, ampak — političen „gešeftsman.“

Predniki pokojnega prestolonaslednika. Kot princ iz starodavne habsburške hiše ima naš pokojni prestolonaslednik jako veliko število prednikov, pradedov in prababic itd. Po narodnosti je bilo 71 teh rodov nemških, 20 poljskih, 8 francoskih, 7 laških, 1 švedski, 1 rumunski, 1 ruski, 1 škotski in 1 ogrski rod. Tudi niso bili vsi rodovi plemenite krvi, celih 57 je bilo mešanskega pokolenja.

Nemci prijatelji pesjega mesa. V Nemčiji in posebno pa še v Prusiji in na Saksonskem, rapidno napreduje klanje psov za človeško hrano. To so vam Nemci pravi sladkosnedeži! Imajo posebne klavnice, kjer koljejo in odirajo te uboge cučke. Statistika pa nam kaže, kako napredujejo v blaženi Nemčiji s klanjem psov. Tako se je leta 1907 zaklalo v Nemčiji 6472, na Pruskem 1782, na Bavarskem 425 in na Saksonskem 3785 psov. Leta 1912 pa se je že tako močno priljubilo Germanom pesje meso, da so zaklali v Nemčiji 8132, v Prusiji 2630, na Saškem 4288 psov. Samo Bavarska ni napredovala, zaklanih je bilo le 414 psov. Slovenci še niti konjskega mesa ne marajo uživati, med tem ko so naši ljubi sosede že postali veliki ljubitelji pasjega mesa.

Za I. hrvaško romanje v sv. deželo, od 1. do 22. septembra t. l., je še nekaj prostorov praznih. Slovencev je dosti priglasenih. Kdor se želi udeležiti, naj se do dne 15. avgusta prihlasi na naslov: Vodstvo I. hrvaškega romanja v sv. deželo, Zagreb, frančiškanski samostan, ali pa: P. Jeronim Knoblar, frančiškan, p. Brezje, Gorenjsko.

Agrarno-političen tečaj za odbornike kmetijskih društev, preč. duhovščino, gg. učitelje in učiteljice ter vse, ki se zanimajo za agrarizem, priredi, kakor smo že poročali, Slovenska Krščansko-Socialna Zveza v Ljudskem domu v Ljubljani od dne 3. do vstetelega dne 7. avgusta t. l. Tečaj je velike važnosti, zato je pričakovati prav obilne udeležbe. Priglasiti se je takoj na naslov: Slovenska Krščansko-Socialna Zveza v Ljubljani. Udeležencem, ki želijo, preskrbi Zveza hrano in prenočišče proti dnevni odškodnini 3 K, za vse dni skupaj z vstopnino vred pa 15 K. Denar za hrano in prenočišče je treba poslati naprej ob enem s prijavo. Kdor ne reflektira na to, da se mu preskrbi hrana in prenočišče, plača za ves čas 1 K vstopnine, nakar dobi izkaznico. Za tečaj so pripravljena tako odlična predavanja in načrti, da bi vsaka župnija morala poslati na ta tečaj vsaj eno ali več oseb, delujočih v naših izobraževalnih in gospodarskih organizacijah. Prosimo zato takojšnjih, mnogoštevilnih priglasil. — Odbor Slovenske Krščansko-Socialne Zveze.

Proces Caillaux. Danes se začne pred pariškimi porotniki proces proti ženi bivšega finančnega ministra, morilki Caillaux.

Unio catholica Austriac je izdala knjižico: „V spomin mučenikom za katoliško Avstrijo.“ Knjižica vsebuje dva govora, katera je imel na Dunaju jezuitski pater Puntigam iz Sarajeva, ki je umirajočemu prestolonasledniku podelil zakrament sv. poslednjega olja. Cena znaša 20 vin.; naročila, in sicer

25 vin. v znamkah, se naj pošiljajo na pisarno „Unije“, Dunaj, I., Singerstrasse 13. Cisti dobiček je namenjen katoliškemu mladinskemu domu v Sarajevu.

Za Slovensko Stražo nam je poslal g. J. Petrovič na Dunaju veliko število obrabljenih poštних znamk; hvala lepa!

Štajersko.

Maribor. Umrl je danes, dne 20. t. m., c. kr. poštni poduradnik g. Pavel Fuchs, član vseh nemških katoliških društev. Bil je vrl in pošten mož. — Svetila mu večna luč!

Maribor. V soboto, dne 25. t. m., ob 8. uri zvečer, se vrši v Gambrinovi dvorani zborovanje „Volksbunda“ za mesto Maribor. Govoril bo dr. E. Frey iz Dunaja o temi: „Znaki sedanjega časa in naše dolžnosti.“

Maribor. Imamo podžupana... Ker je Wastian, kakor smo že poročali, zavoljo osebne gonje njegovih „prijateljev“ kratkomalo odklonil podžupansko čast, se je sešel v petek, dne 17. t. m., občinski svet vnovič k seji. Na zaupnem posvetovanju pred sejo se je postavil za kandidata dr. Orosel. Ta pa je baje vskliknil: Mariboru jaz ne bom podžupanoval! Sledila je volitev v javni seji, pri kateri je dobil dr. Orosel vkljub svoji negativni izjavi baje 10 glasov; Nasko se je moral zadovoljiti s 6, Pichler s 5 in Bernhard ter Neger z vsak po 1 glasom. Dr. Orosel je še enkrat povedal mestnim očetom, da on ne mara in ne more, baje iz stanovskih razlogov, nadomestovati dr. Schmiederja. Sledila je zopet volitev. S tem, da je dobil Nasko 16 glasov in Pichler 7, je torej Nasko izvoljen namestnikom županovim. Tako je torej bila cela stvar: Wastian noče, Orosel hoče in noče, Nasko pa je! Kriza je končana, imamo podžupana!

Maribor. Devetletnega Karola Schmiedmayer, sina sprevodnika južne železnice, že pogrešajo od dne 14. t. m. Ker so pa našli njegove hlače ob levem obrežju Drave blizu tovarna za usnje, se sluti, da je deček pri kopanju utonil. Trupla ponesrečenca še niso našli.

Maribor. Südmarka je imela dne 12. t. m. v Gambrinushalle občen zbor. 29 krajevnih skupin je poslalo na shod 53 zastopnikov. Načelnik okrožja, Hallecker, je konstatiral, da je bilo letošnje bojno delovanje „segensreich.“ Dr. Mühleisen je kot blagajnik povedal, da se je raznim prosilcem izdalo K 37.768; „Tagespost“ pa doda, da se je oziralo samo na take prošnje, kjer je bila res „nationale Notwendigkeit.“ Skrpelo se je tudi, da ni nazadovalo naseljevalno delo. — Tako Nemci. In mi? Kaj storimo pa mi, katerim ni treba ljudij še le naseljevati in kupovati zemlje? Ali podpiramo domače ljudi, obrtnike itd., da jih ne požre nemško morje? Ali podpiramo svoje obrambno društvo Slovensko Stražo, ki ne zasleduje drugega namena, kakor čuvati slovensko last pred požrešnim našim narodnim sovražnikom? Sleherni rodoljub si naj prizadeva, da bo svoji vesti mogel dati tozadeven zadosten odgovor!!

Maribor. Krajevna skupina avstrijskega mornariškega društva za Maribor je imela dne 5. t. m. ob 10. uri dopoldne v posvetovalnici c. kr. okrajnega glavarstva žalno sejo za visokima rajnima, nadvojvodom Franc Ferdinandom in njegovo soprogo. Otvoril jo je prvi predsednikov namestnik, kontreadmiral baron Pach, nakar je imel žalni govor drugi predsednikov namestnik, namestniški svetnik plem. Weiss. Govornik je pohvalno omenjal posnemanja vredne vrline blagopokojnega in velike njegove zasluge za državo. Posebno pa čuti in žaluje nad izgubo Franc Ferdinanda mornariško društvo, čigar protektor je on bil. Soglasno se je nato sprejela resolucija, v kateri se izraža neomajna zvestoba do prestola in globoka žalost nad nenadomestljivo izgubo. Resolucija se je poslala generalu pehote, baronu Bolfrasu. Govornik je končal: Spomin visokega, in drugega rajnika bomo najbolje počastili s tem, da obljubimo, da hočemo visoke patrijotične cilje avstr. mornariškega društva s podvojenimi močmi zasledovati in pospeševati. — Sledilo je na to posvetovanje, pri katerem so bili mesto funkcionarjev, ki so tekom leta izstopili, kooptirani do občenega zbora, ki se bo vršil v jeseni, sledeči gospodje: kontre-admiral baron Pach, načelnik; namestniški svetnik pl. Weiss, prvi načelnikov namestnik; major Wiligut, drugi načelnikov namestnik; privatir Alb. Ogriseg, blagajnik; generalna majorja v pokoju pl. Dalmata in pa Voiti, odbornika. Sklenilo se je, organizirati krajevno skupino in agitirati, da pristopi k društvu kolikor mogoče veliko članov. — Posebno priznanje pa zaslužijo trgovci in obrtniki v Mariboru, ki kažejo s tem, da dajejo članom mornariškega društva percentualno znižane cene, pravo umevanje visokih društvenih nalog.

Karčovina-Lajtersberg. Dne 14. t. m. je tukaj umrla po dolgi, mučni bolezni vzgledna mladenka Marija Repina v 26. letu svoje starosti. Bila je povsod zelo priljubljena. Svetila ji večna luč!

Pobrež. Prihodnjo nedeljo, dne 26. t. m., se bo vršil pri g. Reibenschuh shod Jugoslovanske Strokovne Zveze. Govori njen tajnik Zajc. S shodom so združeni važni posveti in narodno petje. Pobrežani, poagitirajte ta teden malo med seboj, da bude udeležba kolikor mogoče častna.

Brestrnica pri Mariboru. Dne 16. t. m. je vgriznil neki pes, ki se je od nekoč priklatil v našo občino, kar zaporedoma tri osebe. Če se bo dognalo, da je bil dotični pes, ki so ga že vjeli, stekel, se bodo morali podati vse tri osebe na Pasteur-jev zavod na Dunaj.

Selnica ob Dravi. Dne 14. t. m. je pripeljal kočijaž Franc Cafuta iz Maribora tri uslužbenca cir-kusa Kludskega, ki so hoteli tamkaj razdeliti med prebivalstvo letake in nabiti lepake omenjenega cir-kusa. V hipu pridrvi avtomobil H 125 in trči v voz kočijaža s tako silo, da se je avtomobil prevrnil ter se tudi voz močno poškodoval. K sreči ni bil izmed pasažirjev nihče poškodovan. Krivda zadene baje šoferja avtomobila.

Št. Ilj v Slov. gor. V nedeljo, dne 19. t. m., je po dolgi mučni bolezni umrl dolgoletni župan v Selnici ob Muri, g. Simon Schmid. Rajni je bil miren in pošten Nmec. Pogreb bo v torek dopoldne N. p. v m.!

Ptuj. Kakor smo zadnjič poročali, je bil po poročilu nemških listov aretiran radi veleizdaje solici-tator dr. Gosaka Josip Polanjko. „Slovenski Narod“ z dne 17. t. m. pa ve poročati, da je Polanjko pri vsej tej stvari popolnoma nedolžen in da je cela zadeva le produkt narodnostnega šovinizma ptujske nemškutarije. Osebnih neprijateljev Polanjka so si baje izmislili, da je Polanjko klical: Zivio Princip! Ptujsko sodišče je vso stvar preiskalo, zaslišalo še na dan Polanjkov aretacije 14 prič in predložilo že dotični akt državnemu pravdnistvu v Mariboru, ki je še isti dan telefonično odgovorilo v Ptuj, da se ima Polanjko izpustiti iz zapore. Preiskava se še vodi naprej.

Ormož. Parkrat se je že namignilo, da je res čudno, da prinašajo liberalni listi, ki hočejo veljati kot radikalno-narodni, strupene napade na naše ne-trudljive somišljenike, na naše zadržne naprave, in sploh na našo organizacijo sporazumno z glasi-silom slavne šnopsarske štajercijanske stranke. Dopisi so istoglasni in ljudstvu ni prikrito, kje se fa-bricirajo. Povedali bomo svoječasno o tem več, da se bodo okoliški kmetje vedeli ravnati.

Polensak. Na nedeljskem shodu naših štajer-cijancev in liberalcev je naš veliki prijatelj, naučitelj Gorup, srčno miloval nas župljane, da bomo plačali svoje prispevke za novo župnišče, ko se kruha nimamo — tako je dejal — da bi ga dali svojim otrokom v šolo. Žalostno gledam — je izdihnil — kako trgajo vaši lačni otroci v šoli drug drugemu kruh iz rok, iz ust, da bi ga jedli, vi pa boste morali plačati za farovž. Kdo bi ne bil do solz ginjen ob toliki ljubezni, ki jo kaže Gorup do nas?

Slov. Bistrica. Za namestnika notarja Wies-thalera je imenovalo mariborsko okrajno sodišče dr. Hugona Volleritsch (Volarič). Rojen Slovenec, štajercijanske barve.

Slov. Bistrica. Gostilno Jegliča je kupil neki Karol Ottowitz iz Velikovca.

Sv. Duh-Loče. Dne 17. julija se je vršila sod-nijska obravnava v Konjicah zoper one razgrajče, ki so razgrajali na shodu Jugoslovanske Strokovne Zveze dne 29. junija na Zbelovem, pri gospej Mar. Grosek. Obravnava je bila interesantna. Loški g. Krautsdorfer je tožil g. Simona Grosek in g. Grosek Krautsdorferja. Konečno je propadel Krautsdorfer ter dobil globe 5 dni zapore in mora poravnati vse stroške, ali pa če noče biti zaprt 50 K plačati in poravnati vse stroške. Čestitamo k zmagi! — A sedaj pa še tožita Krautsdorferja in Esiha radi raz-žaljenja časti g. dr. Veble in Vekoslav Zajc. Tudi proti Tihecu je naperjena tožba.

Konjice. Dne 13. t. m. je šel proti 11. uri ponoči rudar E. Jerman skozi Konjiškoves. Naenkrat ga je udaril po glavi neki mlađ mož ter ga pobil na tla. Vzel mu je vsj denar v znesku 7 K in uro z verižico vred. Ponočni cestni ropar je nato izgubil v bližnji gozd.

Celje. Hišo v Gledališki ulici g. Oblaka je kupil s pomočjo Südmärke mizar Pernovšek, ki je sicer rojen Slovenec, toda se smatra za velikega Nemca. Tako je zopet prišla slovenska hiša v nemškutarске roke!

Petrovče. Cizljevo hišo in restavracijo na tukajšnjem Kolodvoru je kupila dosedanja gostilničarka hotela Trabesinger v Celjevu, gospodična Lojzka Leon.

Slovenjgradec. Občini Podgorje in Razbor sta imenovali v celem okraju priljubljenega načelnika okrajnega zastopa, g. A. Günther, svojim častnim članom.

Šoštanj. Še le 17letna ciganica Elizab. Jung-wirt se je te dni splazila v hiše mnogih tukajšnjih posestnikov in sicer navadno ob času, ko so bili vsi na polju. Pokradla in odnesla je mnogo obleke, ur, denarja in drugih vrednosti. Toda posrečilo se je orožnikom, prekanjeno tatico prijeti; izročili so jo sodnji.

Listnica uredništva.

Sv. Martin na Pohorju: Vam bomo v bodoče sporočali.

Podčetrtek: Radi preobilice tvarine priobčimo sigurno prihodnjič. Hvala prisrčna! — Ormož: Isto-tako.

†

Prešinjani globoke bolesti, javljajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je preljubi, nepozabni tast ozir. stric in prijatelj g.

Filip Kermek,

c. kr. deželnosodni svetnik,

v soboto, dne 18. julija 1914 zvečer, zadet od kapi v Gospodu preminul.

Telesni ostanki dragega rajnika se bodo slovesno blagoslovili v torek dne 21. t. m. ob 1/2 3. uri popoldne v mrtvaški dvorani mestnega pokopališča ter položili v redbinskem grobu k zadnjemu počitku na cerkvenem pokopališču na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo služila v sredo 22. t. m. ob 1/2 9. uri predpoldan v frančiškanski cerkvi.

Maribor, dne 19. julija 1914   **Globoko žalujoči ostali.**

Posebna naznanila se ne izdajo. — Mestni pogrebni zavod.

Na prodaj

je lep, močen, prenovljen, pokrit voz (kolesel) po zelo nizki ceni pri Janezu Šerc, posestniku v Bezeni pošta Bistrica pri Mariboru.

Dva pisarniška pomočnika

sprejme dne 1. oktobra t. l. Okrajna sodnija v Sv. Lenartu v Slov. gor.

Izletnikom iz Maribora

nudi izborna gostilna „Jägerheim“ pri Treh ribnikih v Karčovinini šte. 70 izborna domača vina, vedno sveže pivo, dobro domačo kuhinjo, sečnati vrt. Postrežba točna in solidna!

Direktorij za lavantinsko škofijo od 23.—26. julija.

23. Fer. 5. S. Apollinaris Ep. M. dupl. c. r. oia. ut Fer. 2. praec. et ppr. le. not.; com. S. Liborii in L. (et Hor. oia de Fer. a cap. de Coi. Or. ppr.) et M. Gl. — In 2. Vesp. (Aut. et Ps. de Fer. rel. de Coi. Or. ppr.) com. S. Christinae V. M. (Or. Indulgentiam).
24. Fer. 6. Vigilina S. Iakobi Ap (s) c. viol. De ea. Off. de Fer. (9 Aut. Ps. et V, ut in Psstr., L. de Coi. cum RR de Fer. curr. Ad L. (Ps. II. le. com. S. Christinae V. M., Suffr.) et Hor. Praef. fer. In M. ppr. sine Gl. 2. Or. S. Christinae, 3. Concede. (Collect. pro ordinandis) in fine Benedic. Dmno. — Vesp. de seq. (ppr. le.) sine com. Compl. de Dom.
25. Sabb. S. Iacobi Ap. dupl. 2. cl. c. r. Off. de Coi. et ppr. le. com. S. Christophori M. in L. (et Hor. Ps. de Dom.) et M. (de simpl. in M. priv. tant.) Appl. p. pop. Gl. (omitt. imper.) Cr. Praef. de Apost. — In 2. Ves. (de Coi.) com. sequ. et Dom. (ppr. le.) Compl. de Dom.
26. † Dom. 8. p. Pent. S. Annae Matris B. M. V. dupl. 2. cl. c. a. Off. de Coi. et ppr. le. Ll. 1. N. Mulierem fortem, 9. L. hom. et com. Dom. in L. (et Hor. Ps. de Dom.) et M. Appl. p. pop. Gl. (omitt. imper. Collect. pro ordinandis). Cr. ut. Ev. Dom. — In 2. Vesp. (de Coi. et ppr. le.) com. Dom. (ppr. le.) tant. C. mpl. de Dom.

Pohištvo razpošilja na vse strani

KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in posteljno blago.

Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za neveste od K 120—5000 K. Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice, jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega, bukovega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in iz palisandrovega lesa v bogati izbi po zelo izkih cenah. Razni posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek za pohištvo iz železa, medenine in tapciranega pohištva.

Sloboden nakup.   Slobodno na ogled.

Ilustrovani ceniki brezplačno!

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nadzoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tropinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Loterijske številke.

Trst: 15. julija 71 75 50 87 20
Danaj: 18. julija 23 73 79 19 69

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na **sortimentna fina vina v buteljkah.**

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo! Obiščite naše kleti!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotržcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinogradnikov.

Slovinci, podpirajte „STRAŽO“ z inseriranjem!

Narodno romanje v Lurd

pod Ćun. vodstvom g. A. Hribarja, župnika na Zalem Logu pri Železnikih

s posebnim vlakom.

Začetek romanja dne 19. avgusta.

Romanje bo trajalo: skupina A. 14 dni, skupina B. 16 dni.

Romarski skupini potujeta: A. Ljubljana, Ponteba, Verona, Milan, Vintemille, Marseilles, Lurd, Marseilles, Lyon, Genf, Maria Einsiedeln (Švica), Inmost, Franzensfeste, Ljubljana. — B. do Lurda kot skupina A, nazaj skozi Bordeaux, Pariz, Bazel, Zürich, Inmost, Bad Gastein, Ljubljana.

Vožnja stane iz Maribora in nazaj v Maribor A. I. razred 560 K, II. 410 K, III. 250 K. — B. I. razred 590 K, II. 445 K, III. 280 K.

Iz Ljubljane in nazaj v Ljubljano: A. I. razred 540 K, II. 390 K, III. 250 kron. — B. I. razred 570 K, II. 430 K, III. 280 K.

Iz Trbiža in nazaj v Trbiž: A. I. razred 530 K, II. 385 K, III. 250 K. — B. I. razred 560 K, II. 420 K, III. 270 K.

V teh plačilih je zapopadena vožnja, hrana, prenočišče, vodstvo in napitnina. Programi se dobe pri preč. gosp. Ant. Hribarju, župniku v Zalem Logu pri Železnikih in pri g. Lamb. Mally, trgovcu, Medija-Izlake pri Zagorju.

Romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezje

vozi letos dne 3. avgusta iz Celja po sledečem voznem redu:

vlak odhaja 3. avgusta ob	Postaje	Vlak se vrne 4. avgusta ob	Cene za tja in nazaj	
			III. razred	II. razred
8 uri 15 min. dopoldne	Celje	4. uri 43 min. popold.	K 6.80	K 11.—
8 " 30 " "	Laško	4 " 28 " "	" 6.60	" 10.—
8 " 42 " "	Rimske toplice	4 " 17 " "	" 6.60	" 10.—
8 " 58 " "	Zidanmost	4 " — " "	" 6.20	" 9.—
9 " 11 " "	Hrastnik	3 " 48 " "	" 6.—	" 8.50
9 " 20 " "	Trbovlje	3 " 40 " "	" 6.—	" 8.50
10 " 25 " "	Ljubljana	2 " 44 " "		
10 " 39 " "	Ljubljana	2 " 36 " "		
12 " 5 " popoldne.	Otoče	1 " 31 " "		
	Lesce	1 " 16 " "		

Vlak vozi nazaj iz Lesce, tako, da bodo romarji šli lahko na Bled in potem v Lescah stopili v vlak. V Celje pride vlak v torek popoldne ob 4. uri 43 min., romarji iz Savinjske doline se torej ob 6 uri lahko odpeljejo iz Celja domov.

Takih kart, s katerimi bi se lahko nazajgrede enkrat izstopilo, nimamo na razpolago. Za otroke do 4 let je vožnja prosta, za otroke nad 4 leta je treba plačati celo vožnjo. Polovične karte ne dobi nikdo. Enkrat odposlane karte se ne vzamejo več nazaj. Na vlaku se karte brezpopojno ne bodo več dobile. Karte se naročijo in denar se pošlje edinole na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta 5.

V Mariboru se karte osebno lahko kupijo v tiskarni sv. Cirila. Karte se pošljejo izključno le listim ki pošljejo denar.

Romarski odbor.

Darujte za Slov. Stražo!

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. l. s. t. z.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročstvo po 5 3/4%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih sredstvih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

➡ Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike. ⚡

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).